

Úvodem

Za osm ročníků své existence získalo mezinárodní kolokvium v Náměšti nad Oslavou svou ustálenou podobu i stálý okruh lidí připravených diskutovat o současné hudbě s lidovými kořeny. Přesto je každý ročník něčím výjimečný: samozřejmě téma je vždy nové, ale jsou tu i noví hosté, nové pohledy na věc a z debat po přednáškách vyplyne i úplně nové téma na příští rok.

V červenci 2011 se účastníci náměšťského setkání zaměřeného na lidovou, folkovou, etnickou hudbu a world music zabývali cestami za vizí. Toto téma bylo záměrně blízké i hlavnímu tématu festivalu Folkové prázdniny „Cesty – Oslava houževnatosti“. Jaký význam má cesta v hudebním světě? Jak důležitá je osobnost, která se vydá neprošlapanou cestou za svou vizí? Ačkoli i sama cesta někdy může být cílem, přece jen jasný bod, ke kterému směřujeme, dává putování smysl. Cesty hudební mohou být ryze osobní poutě, po kterých se vydává tvůrce a jeho individualita, mohou to být silné proudy, jež jsou podmíněny mnoha společenskými okolnostmi, mohou to být rovněž prolnutí, jež posunují žánry i tvůrce samotné. Cesty za vizí nejsou vždy přímé, často bývají trnité, zavádějící do slepých uliček, někdy jsou uběhnuty rychle, jindy se zdolávají celý život. Jejich smysl však zůstává naplněn, neztratí-li se představa, za kterou se putuje.

První den kolokvia (26. 7. 2011) ukázal, že etnologové, muzikologové a vůbec badatelé z akademické oblasti mají pořad co objevovat a že v jejich interpretaci se minulost zajímavě propojuje se současností. Z archivů se na světlo dostaly významné osobnosti minulosti a současné spojitosti. Dozvěděli jsme se o Čechách a Slovácích, kteří předběhli svět svými názory na kolektivní a individuální tvorbu v lidové hudbě, navrhli moderní zásady vědecké písňové edice platné dodnes, přešli strukturalistické vědecké myšlení, byli průkopníky v používání audiovizuální techniky, uvedli do života specifický taneční a jevištní výraz, zachytili písničky opomíjené domácí etnické menšiny či byli schopni svým talentem neutralizovat dobové ideologické požadavky. Zazněl aktuální komentář k otázce využívání či zneužívání lidového dědictví: lidová kultura a její odkaz jsou totiž stále k dispozici, k volnému použití. Musíme však mít na paměti, že se nikdy nemůže stát osobním či skupinovým vlastnictvím a nesmí být využívána ve vlastní

prospěch. Unikátní rozbor vlastního díla poskytl na závěr prvního dne kolokvia hudební skladatel Miloš Štědroň: jeho inspirace lidovou hudbou přesahuje nejen hranice středoevropského regionu, ale i historii moderní civilizace.

Novináři, hudební redaktoři, žurnalisté a popularizátoři hudby zaměřeni na scénu doma i za hranicemi českých zemí i Slovenska měli prostor pro své názory druhý den kolokvia (27. 7. 2011). Jejich příspěvky se týkaly novátorských cest v oblasti moderního folku, blues, bluegrassu, polky, etnické hudby a world music. Bez ohledu na probíraný region či dobu se nakonec ukázalo, že svou vizi uskuteční jen opravdu silné a morálně zdatné osobnosti.

Letošní sborník z náměšťského kolokvia Od folkloru k world music představuje písemnou podobu hlavních přednášek kolokvia. Přestože obrazový a hlavně hudební doprovod těchto vystoupení i následná diskuse jsou už pryč, texty tu zůstávají: pro potěšení i poučení, pro inspiraci či informaci.